

جزوه سؤالات متن کتاب مطالعات اجتماعی پایه نهم (جغرافیا درس ۱ و تاریخ درس ۹)

نسخه آزمایشی جهت تأیید دبیران محترم

همکاران گرامی سلام

اینجانب با تعدادی از همکاران اقدام به طراحی جزوه سؤالات متن کتاب مطالعات اجتماعی هفتم و هشتم و نهم به همراه جواب کاملاً خلاصه شده نموده ایم . دلایل این کار عبارت بود از :

۱- بالا بردن آمار قبولی (۱۰۰ درصد دانش آموزان قبول شدند) زیرا مدیر به معلم فشار می آورد برای بالا بردن درصد قبولی

۲- بالا بردن نمرات دانش آموزان خود (۹۵ درصد دانش آموزان نمره ۱۹ یا ۲۰ گرفتند)

۳- از اینکه هر زنگ به کلاس ها سوال ها را می گفتیم و می نوشتند خسته می شدیم

۴- ...

لذا تصمیم گرفتیم این جزوه را در مدارس دیگر نیز پخش نماییم . از آنجایی که این جزوه ها را در چاپخانه و با قیمت خیلی کم چاپ می کنیم ، برای دانش آموزان نیز بسیار ارزان می شود .

سال گذشته این جزوه ها در مدارس مختلف با استقبال بسیار خوبی مواجه شد.

در صورت تمایل شما می توانیم جزوه ها را به تعداد دانش آموزان شما با قیمت بسیار پایین در مدرسه به شما تحویل دهیم .

در ضمن در قسمت نام طراح جزوه نیز نام خود شما بر روی جلد جزوه چاپ می شود و سؤالات میان ترم و پایان ترم نوبت اول و دوم را نیز با سربرگ مدرسه شما برای شما ارسال می نمایم .

نکته : به احتمال زیاد امتحان نوبت دوم پایه نهم به صورت هماهنگ استانی برگزار می شود . لذا در طراحی این جزوه نهایت حساسیت را به کار بسته ایم تا همه مواردی که ممکن است به صورت سوال امتحانی باشد ، ذکر شده باشد .

دانش آموزان بی بضاعت هر کلاس جزوه را به صورت رایگان دریافت می نمایند .

جزوه مطالعات اجتماعی هفتم ۳۶ صفحه سوال و جواب خلاصه شده = ۴۰۰۰ تومان

جزوه مطالعات اجتماعی هشتم ۳۶ صفحه سوال و جواب خلاصه شده = ۴۰۰۰ تومان

جزوه مطالعات اجتماعی نهم فعلاً کامل نشده و در دست طراحی می باشد . لذا قیمت این جزوه هنوز مشخص نیست . ولی برای تأیید دبیران محترم یک درس از قسمت جغرافیا و یک درس از قسمت تاریخ را آماده کرده ایم که در اختیارتان می گذاریم .

لطفاً برای سفارش جزوه با شماره های زیر تماس بگیرید

۰۹۱۹۳۶۰۱۴۷۰ قاسمی ۰۲۱ - ۶۵۴۴۲۲۷۲

درس ۱ (گوی آبزی زیبا)

۱- اطلاعات امروز انسان در مورد جایگاه زمین در فضا، منظومه شمسی، ستارگان و سیارات چگونه به دست آمده است ؟
با پیشرفت فناوری و تولید ابزارهایی چون ماهواره ، سفینه های فضایی و تلسکوپ های مجهز به رایانه و ...

۲- منظومه خورشیدی دارای چند سیاره است ؟ (توضیح دهید) ۸ سیاره که ۴ سیاره نزدیک به فورشید، سطوح سنگی و جامد

دارند که به آن ها سیارات درونی می گویند و ۴ سیاره دورتر که از گازهای مفتلف تشکیل شده اند به سیارات بیرونی معروفند .

۳- سه تفاوت سیارات درونی و بیرونی منظومه خورشیدی را بیان کنید .

سیارات بیرونی	سیارات درونی	
دورتر از فورشید	نزدیک فورشید	مدار گردش
گازهای مفتلف	سطوح سنگی و جامد	جنس و ترکیب
تعداد قمرها زیاد	تعداد قمرها کم	قمر

۴- جایگاه زمین در منظومه شمسی چگونه است؟ در بین چهار سیاره نزدیک به فورشید، زمین (سومین سیاره) از بقیه بزرگ تر است که در فاصله ۱۵۰ میلیون کیلومتری فورشید قرار دارد . دانشمندان عمر زمین و منظومه فورشیدی را حدود ۴/۵ میلیارد سال تخمین زده اند . منظومه فورشیدی از ابری متشکل از گازها و غبارهای بین ستاره ای پدید آمده است .

۵- چه تفاوت هایی بین زمین و سه سیاره دیگر درونی منظومه خورشیدی (تیر ، زهره و بهرام) وجود دارد . زمین از بقیه سیاره ها بزرگ تر است .

۶- اجرامی که در منظومه خورشیدی وجود دارند را نام ببرید . سیارات ، قمرها ، سیارک ها ، شهاب ها ، شهاب سنگ ها و دنباله دارها

۷- موقعیت مکانی یک پدیده یعنی چه ؟ یعنی مکان دقیق قرار گرفتن آن بر روی کره زمین .

۸- چگونه می توان فهمید که یک پدیده بر روی زمین دقیقاً در کجا قرار دارد؟ با استفاده از خطوط و تقسیمات فرضی

۹- استوا چیست؟ دایره ای بزرگ دور زمین در فاصله مساوی از دو قطب شمال و جنوب (خط فرضی که زمین را به دو نیمکره شمالی و جنوبی تقسیم می کند)

۱۰- مدار چیست؟ دایره های موازی با خط استوا که هرچه به سمت قطب شمال یا جنوب برویم کوچک تر می شوند .

۱۱- نصف النهار چیست؟ نصف النهارها نیم دایره های فرضی هستند که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده اند و طول مساوی دارند .

۱۲- الف) ایران در نیمکره شمالی قرار دارد یا نیمکره جنوبی؟ چرا؟ نیمکره شمالی - زیرا بالای خط استوا است .

ب) الف) ایران در نیمکره شرقی قرار دارد یا نیمکره غربی؟ چرا؟ نیمکره شرقی - زیرا در سمت راست نصف النهار مبدأ قرار دارد .

۱۳- « مختصات جغرافیایی » یک نقطه یعنی چه؟ هر نقطه از کره زمین روی یک مدار و یک نصف النهار مشخص قرار دارد که به آن مختصات جغرافیایی آن نقطه می گویند .

۱۴- « طول جغرافیایی » هر مکان یعنی چه؟ طول جغرافیایی هر مکان یعنی فاصله آن مکان تا نصف النهار مبدأ بر حسب درجه .

۱۵- « عرض جغرافیایی » هر مکان یعنی چه؟ عرض جغرافیایی هر مکان یعنی فاصله آن مکان تا مدار استوا بر حسب درجه .

۱۶- برای نوشتن طول و عرض جغرافیایی از کدام علائم اختصاری استفاده می شود؟

شمال : N

جنوب : S

شرق : E

غرب : W

۱۷- طول و عرض جغرافیایی کدام مکان صفر است؟ ممل بر فوردر نصف النهار مبدأ و خط استوا

۱۸- آیا سه مکانی که روی یک مدار قرار دارند، عرض جغرافیایی یکسان دارند؟ چرا؟ بله - زیرا هر سه به یک اندازه از خط استوا فاصله دارند.

۱۹- آیا سه مکانی که روی یک نصف النهار قرار دارند، طول جغرافیایی یکسان دارند؟ چرا؟ بله - زیرا هر سه به یک اندازه از نصف النهار مبدأ فاصله دارند.

۲۰- چرا در ایران ما به سمت جنوب غربی نماز می خوانیم؟ زیرا شهر مکه در کشور عربستان و در جنوب غربی ایران واقع است.

۲۱- با توجه به نقشه صفحه ۸ کتاب درسی به سوالات پاسخ دهید.

الف) مردم جنوب ایران نسبت به ساکنان شمال ایران برای این که در جهت قبله قرار بگیرند بیشتر به سمت غرب منحرف می شوند یا کمتر؟ باید بیشتر به سمت غرب منحرف شوند.

ب) در آدیس ابابا (اتیوپی) و قاهره ، قبله کدام سمت است؟ در آدیس ابابا قبله سمت شمال و در قاهره قبله سمت جنوب شرقی است.

ج) با استفاده از نقشه جهان نما بگویید اگر به مالزی سفر کنید جهت قبله رو به کدام سمت است؟ شمال غربی نکته : زمین از فضا مانند یک گوی آبی زیبا به نظر می آید.

نکته : زمین بخش کوچکی از منظومه فورشیدی است.

نکته : برخی از سیارات منظومه شمسی قمر دارند که به دور این سیارات می گردند. در سیارات گازی تعداد قمرها بیشتر است.

نکته : سیاره زمین یک قمر به نام « ماه » دارد.

نکته : سیاره مشتری ۱۶ قمر دارد.

نکته : فورشید در مرکز منظومه خورشیدی قرار دارد و سرچشمه اصلی نور، گرما و انرژی بر روی زمین است.

نکته : قطر خورشید حدود ۱۰۹ برابر قطر زمین و جرم آن ۳۳۳ هزار برابر جرم زمین است.

نکته : ستاره فورشید یکی از میلیون ها ستاره کهکشان راه شیری است.

نکته : کهکشان راه شیری یکی از هزاران کهکشان جهان بیکران است.

نکته : کهکشان راه شیری بیش از ۲۰۰ میلیارد ستاره دارد و قطر هسته آن ۱۰۰۰۰ سال نوری است.

نکته : حدود ۲۵۰ میلیون سال طول می کشد تا خورشید با سرعت ۲۲۰ کیلومتر در ثانیه مرکز کهکشان راه شیری را دور بزند.

نکته : مساحت کره زمین ۵۱۰ میلیون کیلومتر مربع است و سطح آن را فشگی ها (قاره ها) و آب ها پوشانده است.

نکته : مدار استوا صفر درجه است و بقیه مدارها بین ۰ تا ۹۰ درجه شمالی یا جنوبی درجه بندی شده اند.

نکته: نصف النهارها نیز مانند مدارات درجه بندی شده اند.

نکته: نصف النهاری که از رصدخانه گرنیویچ در لندن عبور می کند به عنوان نصف النهار مبدأ انتخاب شده است.

نکته: نصف النهار مبدأ و امتداد آن در سوی دیگر کره، زمین را به دو نیمکره مساوی شرقی و غربی تقسیم کرده است.

نکته: نصف النهار مبدأ صفر درجه و نصف النهارهای دیگر از صفر تا ۱۸۰ درجه غربی و صفر تا ۱۸۰ درجه شرقی درجه بندی شده اند؛ زیرا محیط زمین ۳۶۰ درجه است.

نکته: هر نقطه ای روی کره زمین فاصله ای تا مدار استوا و نصف النهار مبدأ قرار دارد.

نکته: در ایران هر گاه بخواهیم جهت قبله را پیدا کنیم ابتدا جهت بنوب را جستجو می کنیم.

درس ۹ (ایران متحد و یکپارچه)

- ۱- اوضاع سیاسی ایران هنگام تأسیس حکومت صفوی چگونه بود؟ کشور ما به دلیل نبود حکومت واحد و قدرتمند، دچار تفرقه و تجزیه شده بود. حاکمان مفتلف با هم در جنگ بودند و امنیت و آرامش شهرها و روستاها از بین رفته و امور کشور مختل شده بود. همزمان، در همسایگی ایران حکومت هایی وجود داشتند (حکومت های عثمانی و ازبکان) که به دنبال گسترش متصرفات خود بودند.
- ۲- وضعیت حکومت عثمانی و حکومت ازبکان در اوایل تأسیس حکومت صفوی چگونه بود؟ حکومت عثمانی در غرب ایران در اوج قدرت به سر می برد و قلمرو خود را تا شبه جزیره عربستان، شمال آفریقا و بخش های وسیعی از اروپا گسترده بود. سلطان عثمانی خود را خلیفه مسلمانان می شمرد و به ایران نیز طمع داشت. در شمال شرق ایران (ماوراءالنهر)، ازبکان قدرت گرفته بودند و به مرزهای ایران می تافتند.
- ۳- صوفیان چه کسانی بودند؟ صوفیان افرادی بودند که بیشتر وقتشان را در قانعان به ذکر گفتن و انجام مراسم خاص خود می گذرانند.
- ۴- حکومت صفوی چگونه تأسیس شد؟ در ابتدای قرن ۱۰ ق اسماعیل صفوی با کمک نیروی نظامی قزلباشان، نفست شروانشاهان و آق قویونلوها را شکست داد و با تسلط بر تبریز، خود را شاه ایران خواند.
- ۵- با تأسیس حکومت صفوی، چه تغییر مهم سیاسی، اجتماعی و مذهبی در ایران رخ داد؟ سیاسی: میهن ما دارای حکومتی یکپارچه و نیرومند شد که قلمرو آن به حدود حکومت ساسانیان می رسید. اجتماعی: حکومت صفوی تمام اقوام ایرانی را تحت حاکمیت خود گرفت و موجب همبستگی و اتحاد بیشتر ایرانیان شد. مذهبی: مذهب شیعه، مذهب رسمی کشور اعلام شد.
- ۶- در مورد جنگ چالدران که در زمان شاه اسماعیل رخ داد به سؤالات زیر پاسخ دهید.
(الف) بین چه کشورهایی رخ داد؟ ایران و عثمانی
(ب) این جنگ در کجا رخ داد؟ در چالدران (در نزدیکی شهر فوی امروزی)
(ج) علت جنگ چه بود؟ سلطان عثمانی از شکل گیری سلسله قدرتمند و شیعه مذهب صفویه نافشور بود.
(د) نتیجه جنگ چه بود؟ سپاه عثمانی پیروز شد و تبریز به اشغال عثمانی ها درآمد، اما مقاومت و مبارزه مردم آنها را

و اداری به عقب نشینی کرد.

۷- علت پیروزی عثمانی ها چه بود؟ سپاه عثمانی سلاح های آتشین مانند توپ و تفنگ داشت که سپاه ایران از آنها بی بهره بود.

۷- شاه تهماسب چگونه توانست حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم نماید؟ با سر و سامان دادن به اوضاع داخلی و دفع حمله های ازبکان و عثمانی

۸- حکومت صفویه در دوران چه کسی به اوج قدرت رسید؟ شاه عباس اول (پنجمین شاه صفوی)

۹- حکومت صفویه چگونه در دوران شاه عباس اول به اوج قدرت رسید؟ وی ازبکان و عثمانیان را شکست داد و آن ها را به آن سوی مرزهای ایران عقب راند و پایتخت را از قزوین به اصفهان در مرکز ایران منتقل کرد و در آبادانی و عمران آن بسیار کوشید.

۱۰- دلایل سیاسی و نظامی ضعف و فروپاشی حکومت صفویان چه بود؟ سیاست کشتن و کور کردن شاهزادگان و نگه داشتن آنها در درون مرمرها، حکومت صفوی را پس از شاه عباس اول از داشتن پادشاهی لایق و توانمند محروم کرد. در نتیجه ضعف و بی لیاقتی شاهان، مقامهای اداری و نظامی (کشوری و لشکری) دچار افتلاف و درگیری شدند و از انجام مسئولیت های مهم خود بازماندند. بنابراین، امور حکومت مفلک گردید و هرج و مرج کشور را فراگرفت.

۱۱- سیر تغییر پایتخت های صفویان را با ذکر دلیل توضیح دهید.

شاه تهماسب پایتخت را از تبریز که در معرض هجوم سپاه عثمانی قرار داشت به قزوین انتقال داد. شاه عباس اول پایتخت را از قزوین به اصفهان در مرکز ایران منتقل کرد

۱۲- حکومت صفویان چگونه سقوط کرد؟ در اوضاع نابسامان حکومت صفوی، گروهی از افغانان در قندهار سر به شورش برداشتند و پس از پیروزی بر حاکم آن ولایت به سوی اصفهان حمله کردند. شاه سلطان حسین صفوی که از مقابله با این گروه کوچک شورش عاجز بود، پس از چند ماه محاصره، ناچار شد دروازه های پایتخت را به روی شورشیان باز نماید و تاج پادشاهی را به مأمور افغان سردهسته آنان تسلیم کند.

۱۳- شاه در اداره حکومت صفویان چه نقشی داشت؟ شاهان صفوی همچون فرمانروایان پیش از خود اختیارات زیادی داشتند و با استبداد بر کشور حکومت می کردند. تمامی مقام های کشوری و لشکری مطیع مفض فرمان شاه بودند و اجازه نداشتند در برابر فواست و اراده او چون و چرا کنند.

۱۴- وزیر در اداره حکومت صفویان چه نقشی داشت؟ بعد از شاه، وزیر بزرگ قرار داشت که به او اعتمادالدوله نیز می گفتند. او مسئول امور اداری و مالی کشور بود، اما در مقابل شاه قدرت و اختیار پندانی نداشت.

۱۵- وزیر در اداره حکومت صفویان چه نقشی داشت؟ فرماندهان نظامی نیز در حکومت صفوی نقش بسیار مهمی داشتند و علاوه بر فرماندهی سپاه، معمولاً حکومت ولایات مهم را به عهده داشتند.

۱۶- رابطه شاه عباس اول با طایفه های قزلباش چگونه بود؟ شاه عباس اول به منظور تقویت حکومت مرکزی و جلوگیری از ناخرمانی و بی نظمی سران طایفه های قزلباش، حکومت ولایات را آنان از گرفت و به افرادی غیر از قزلباشان سپرد. سپاه صفوی نیز در آغاز منگی به سواره نظام و پیاده نظام قزلباش بود، اما شاه عباس در کنار نیروهای قزلباش، سپاه چریکی از افراد غیر قزلباش تشکیل داد و با کمک گرفتن از اروپاییان این سپاه را به تفنگ و توپ مجهز کرد.

۱۷- در مورد قرون جدید چه می دانید؟ قرن های شانزدهم تا نوزدهم میلادی را در تاریخ اروپا، قرون جدید می نامند. در این قرون اوضاع سیاسی و مذهبی اروپا دگرگون شد و پیشرفت های علمی، فرهنگی و اقتصادی چشمگیری در آن قاره به وجود آمد که به افتراعات و اکتشافات مهمی انجامید.

۱۸- اروپاییان در قرون جدید چگونه توانستند به اکتشاف و استعمار دست بزنند؟ اروپاییان با توسعه صنعت کشتی سازی و وسایل دریانوردی توانستند راه های دریایی و سرزمین های جدیدی را کشف کنند. دریانوردان اروپایی از یک سو با گذشتن از اقیانوس اطلس، قاره آمریکا را کشف کردند و از سوی دیگر با دور زدن قاره آفریقا، به اقیانوس هند و فلپین فارس رسیدند. در پی آن اروپاییان به کمک کشتی های بزرگ و مجهز به توپ های جنگی به سرزمین های دیگر رفتند و سلطه استعماری خود را بر بخش های وسیعی از قاره های آمریکا، آفریقا و آسیا تمهیل کردند.

۱۹- اولین کشورهایی که پیشگامان استعمار بودند را نام ببرید. پرتغال، اسپانیا، انگلستان و فرانسه

۲۰- الف) در آستانه تأسیس حکومت صفوی، پرتغالی ها چه نقشی در ایران داشتند؟ پرتغالی ها جزایر و سواحل ایران را تصرف کرده و تبارت فلپین فارس و دریای عمان را در اختیار خود گرفته بودند. شاه اسماعیل به دلیل نداشتن کشتی جنگی نتوانست در برابر پرتغالی ها کاری از پیش ببرد.

ب) شاه عباس چگونه توانست آن ها را از ایران بیرون کند؟ شاه عباس اول از رقابت انگلیسی ها و پرتغالی ها استفاده کرد و با کمک کشتی های جنگی انگلستان، پرتغالی ها را از سواحل و جزایر ایران بیرون راند.

۲۱- انگیزه و اهداف سیاسی، اقتصادی و فرهنگی اروپاییان را از ارتباط با ایران در دوره صفوی بیان کنید.

اهداف سیاسی: هجوم پاپی عثمانی به ایران و اروپا. پادشاهان اروپایی در صدد بودند برای کاستن از فشار عملیات عثمانی ها به فاک اروپا، روابط خود را با ایران را تقویت نمایند.

اهداف اقتصادی: اروپاییان شرکت های بزرگ تجاری تأسیس کرده بودند و تمایل زیادی به گسترش تجارت با دیگر کشورها داشتند. این شرکت ها علاقمند بودند در ایران فعالیت کنند و نمایندگان خود را برای عقد قراردادهای تجاری به ایران می فرستادند.

اهداف فرهنگی: اروپاییان اشتیاق فراوانی به جهانگردی و شناخت سرزمین ها و مردمان ایران از خود نشان می دادند. نکته: مهم ترین طرفداران خانقاه شیخ صفی را طایفه های مختلف ترک تشکیل می دادند که به قزلباشان مشهور بودند. نکته: یکی از اقدام های مهم شاه اسماعیل صفوی پس از تاجگذاری، رسمیت مذهب شیعه بود.

نکته: پس از شاه اسماعیل، پسرش تهماسب به حکومت رسید.

نکته: پس از مرگ شاه عباس اول، پهار پادشاه دیگر بر تخت شاهی تکیه زدند که اغلب آنان توانایی و لیاقت لازم را برای اداره کشور نداشتند.

نکته: بعد از شاه، وزیر بزرگ قرار داشت که به او اعتمادالدوله نیز می گفتند.

نکته: تا زمان شاه عباس اول، حکومت ولایات مختلف کشور در اختیار سران طایفه های قزلباش بود.

نکته: همزمان با به قدرت رسیدن سلسله صفویه، کشورهای اروپایی، قرون وسطا را پشت سر نهاده و وارد قرون جدید شده بودند.

لطفاً برای سفارش جزوه با شماره های زیر تماس بگیرید

۰۹۱۹۳۶۰۱۴۷۰ قاسمی ۰۲۱ - ۶۵۴۴۲۲۷۲